

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: BESLISSING VAN DE VLAAMSE REGERING HOUDENDE DE
ACTUALISERING VAN DE SUBSIDIEOPROEPEN WERKBAARHEIDSCHEQUE EN
VERHOGING KMO-P IN 2021**

Samenvatting

Voorliggende beslissing stelt voor om de werkbaarheidscheque en de verhoging KMO-Portefeuille te verlengen in 2021. Met de verlenging van de werkbaarheidscheque en de verhoging KMO-Portefeuille geven we uitvoering aan de volgende passage uit het regeerakkoord:

“We geven verder uitvoering aan het akkoord met sociale partners rond werkbaar werk, en stimuleren het koesteren van talent op de werkvloer en het coachen van medewerkers op resultaten eerder dan werktijd, ook bij de overheid.”

Op 14 december 2018 sloten de Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners een akkoord over de principes en actielijnen voor een gezamenlijke aanpak van werkbaar werk. Het resultaat is het Actieplan werkbaar werk “Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk”. Via dit gezamenlijk gedragen actieplan zetten we het thema verder op de agenda en inspireren en ondersteunen we werkgevers, werknemers, zelfstandig ondernemers, ondernemingen, organisaties en sectoren.

Een van de doelstellingen van het actieplan is om ondernemingen aan te moedigen om werkbaar werk in hun eigen bedrijf in kaart te brengen. Hiertoe werd een tijdelijke maatregel (3 jaar) opgezet in de vorm van de werkbaarheidscheque. Met de cheque kunnen ondernemingen een werkbaarheidsscan aankopen en/of begeleiding inkopen met als doel de werkbaarheid in de organisatie in kaart te brengen, een actieplan op te stellen en/of veranderingen in werkbaarheid op te volgen.

Voor ondersteuning bij het uitvoeren van acties kunnen ondernemingen terecht bij bestaande kanalen (KMO-Portefeuille, ESF oproepen). Voor bedrijven die hun plafond binnen de KMO-Portefeuille bereikt hebben, zijn middelen vrijgemaakt voor een verhoging met maximum 5.000 EUR voor acties rond werkbaar werk.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Met onderstaande maatregelen wordt uitvoering gegeven aan volgende passage uit het regeerakkoord:

We geven verder uitvoering aan het akkoord met sociale partners rond werkbaar werk, en stimuleren het koesteren van talent op de werkvloer en het coachen van medewerkers op resultaten eerder dan werktijd, ook bij de overheid.

Op 14 december 2018 sloten de Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners een akkoord over de principes en actielijnen voor een gezamenlijke aanpak van werkbaar werk. Het resultaat is het Actieplan werkbaar werk "Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk". De Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners zetten zo hun schouders onder meer werkbaar werk. Via dit gezamenlijk gedragen actieplan werkbaar werk zetten we het thema verder op de agenda en inspireren en ondersteunen we werkgevers, werknemers, zelfstandig ondernemers, ondernemingen, organisaties en sectoren.

Om een versnelling hoger te schakelen, zetten we in op drie doelstellingen:
Kennis blijvend opbouwen en maximaal ontsluiten,
Alle actoren enthousiasmeren,
Iedereen aanzetten tot actie ("met z'n allen aan de slag").

Deze doelstellingen vormen de kapstok van dit actieplan; concrete acties worden geclusterd volgens deze drie doelstellingen.

Binnen de derde doelstelling "met z'n allen aan de slag" zetten we de betrokken actoren aan tot actie. We moedigen ondernemingen aan om werkbaar werk in kaart te brengen in hun organisatie. Hiertoe lanceren we tijdelijk (gedurende 3 jaar) een werkbaarheidscheque waarmee ondernemingen een scan kunnen aankopen en/of begeleiding inkopen met als doel de werkbaarheid in de organisatie in kaart te brengen, een actieplan op te stellen, en/of veranderingen in werkbaarheid op te volgen.

Voor bedrijven die hun plafond binnen de KMO-Portefeuille bereikt hebben, staan we ook tijdelijk een verhoging toe tot maximum 5.000 EUR voor acties rond werkbaar werk.

Voor het jaar 2020 werden beide maatregelen gelanceerd op 1 januari 2020 en lopen deze nog tot 31 december 2020. In het kader van de Corona-pandemie werd de maatregel van de werkbaarheidscheque inhoudelijk verruimd. Dit om bedrijven te ondersteunen in de heropstart van hun activiteiten tijdens corona. Het is namelijk cruciaal dat iedereen in de nieuwe context van Corona opnieuw veilig en gezond aan de slag kan gaan en aan het werk kan blijven. De minister van Werk stelt, na bevraging van de Vlaamse sociale partners, voor om de focus van de maatregel te verruimen opdat de initiële doelstelling 'een versnelling hoger schakelen op vlak van werkbaar werk' behouden kan blijven in de gewijzigde omstandigheden ten gevolge van Corona.

Ter evaluatie werd in oktober 2020 de maatregel van de werkbaarheidscheque online bevroegd enerzijds bij de promotoren die in de voorbije periode al gebruik gemaakt hebben van de cheque en anderzijds ook bij erkende dienstverleners (KMO-Portefeuille en kwaliteitsregistratie Departement WSE waaronder ook de sociale secretariaten), de sociale partners van de SERV en de aanspreekpunten van de paritaire sectorfondsen (sectoren).

Op basis van deze evaluatie wordt voorgesteld om de maatregel van de werkbaarheidscheque licht aangepast verder uit te voeren in 2021, conform de afspraken in het VESOC akkoord en het regeerakkoord. De aanpassingen hebben betrekking op:

1. De inhoudelijke verruiming van de maatregel van de werkbaarheidscheque te behouden in 2021. De coronapandemie is namelijk de realiteit voor de komende periode.
2. Daarnaast wordt voorgesteld om het paritair comité 304 van het gemakkelijksbedrijf op te nemen bij de opsomming van de federale social profitsectoren die in aanmerking komen voor de maatregel van de werkbaarheidscheque. Dit vanwege de vaststelling dat dit voorheen bij vergissing niet gebeurd was.

De aanpassingen die doorgevoerd werden bij de lancering van de maatregelen in 2020 blijven ook behouden, met name het toelaten van de wettelijk verplichte psychosociale werklasmeting binnen de financiering van de werkbaarheidscheques. Dit vormt namelijk een belangrijk onderdeel van een degelijke meting van de werkbaarheid op de werkvloer. Verder blijven ook het bestaande steunpercentage behouden.

Beide maatregelen zullen geoperationaliseerd worden vanuit het uitgavendecreet BO 2021 via een subsidieoproep.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 14 december 2018 sloten de Vlaamse regering en Vlaamse sociale partners een akkoord over de principes en actielijnen voor een gezamenlijke aanpak van werkbaar werk. Het resultaat is het Actieplan werkbaar werk "Samen een versnelling hoger voor werkbaar werk" waarin beide maatregelen staan opgenomen.

Beide maatregelen werden besproken op IKW op 12 februari 2019 en voorgelegd aan de sociale partners op 14 februari 2019.

Voor de lancering van beide maatregelen werd positief advies ontvangen vanuit Inspectie Financiën op 11 april 2019.

De subsidieoproepen werden goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 3 mei 2019.

Beide maatregelen werden gelanceerd op 7 mei 2019 en lopen tot 31 december 2019.

Voor de verlenging van beide subsidieoproepen werd positief advies ontvangen vanuit Inspectie Financiën op 21 november 2019.

De verlenging van beide subsidieoproepen werd goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 20 december 2019.

Beide maatregelen werden verlengd op 1 januari 2020 en lopen tot 31 december 2020.

Voor de tweede verlenging van beide subsidieoproepen werd positief advies ontvangen vanuit Inspectie Financiën op 25 november 2020.

2. INHOUD

SUBSIDIEOPROEP 1: WERKBAARHEIDSCHEQUE

KADER OPROEP

Met deze subsidieoproep wensen we ondernemingen in Vlaanderen te stimuleren om de werkbaarheid voor de werknemers in kaart te brengen.

De werkbaarheidscheque is gepland voor een periode van 3 jaar. Binnen de werkbaarheidscheque is een maximale subsidie voorzien van 10.000 EUR per onderneming over een periode van 3 jaar of tot de middelen op jaarbasis uitgeput zijn. Met de periode van 3 jaar worden de jaren 2019, 2020 en 2021 bedoeld.

Als een organisatie haar budgetplafond bijvoorbeeld reeds in jaar 1 bereikt, dan kan deze organisatie geen beroep meer doen op een volgende cheque. De cheques worden toegekend op het niveau van een onderneming en niet op het niveau van een vestiging.

Met deze cheque kunnen organisaties:

1. een meting of scan aankopen om de werkbaarheidsgraad in de organisatie in kaart te brengen
2. en/of begeleiding inkopen bij het uitvoeren van een scan/meting,
3. begeleiding kan ook inhouden
 - i. rapporteren over de werkbaarheid
 - ii. opstellen van een werkbaarheidsplan; toekennen van een prioritering aan de maatregelen of verbeterprojecten opgenomen in dit plan
 - iii. monitoring en opvolging van de veranderingen op het vlak van werkbaar werk

De bovenstaande 3 elementen kunnen gefinancierd worden, apart of gecombineerd.

Naar aanleiding van corona in 2020 werd mogelijk gemaakt om met de werkbaarheidscheque, in het kader van het psychosociaal welbevinden van de medewerkers, advies, begeleiding en opleiding te financieren voor:

a) Aanpassingen aan de werkpost en de arbeidsorganisatie, die ten goede komen van de werkbaarheid en de veiligheid van de werknemers, in de gewijzigde context ten gevolge van de Corona-pandemie;

b) Competentieversterking noodzakelijk om te kunnen werken in een gewijzigde arbeidscontext;

c) Aanpak van de impact op het psychisch welbevinden van de werknemers en werkgevers.

Er wordt voorgesteld om 2021 deze uitbreiding verder te zetten gezien de corona pandemie voor de komende periode de realiteit is.

Aan het toekennen van een werkbaarheidscheque zijn een aantal inhoudelijke voorwaarden verbonden:

1. De onderneming heeft minstens 1 werknemer in dienst met een arbeidsovereenkomst.
2. De meting of de scan omvat een werknemersbevraging met focus op verschillende componenten van werkbaar werk, zoals bijvoorbeeld stress, motivatie, leermogelijkheden en een evenwichtige werk-privé balans.

3. De prestaties die binnen deze oproep mogelijk zijn worden enkel uitgevoerd door erkende dienstverleners van de KMO-Portefeuille of door dienstverleners met een kwaliteitsregistratie van Werk en Sociale Economie.

4. Er is paritaire gedragenheid omtrent de analyse en/of het werkbaarheidsplan en/of de verbeteracties i.k.v. de Uitbreiding t.g.v. Corona.

Deze paritaire gedragenheid werd verkregen door een goedkeuring van de ondernemingsraad of bij gebrek hieraan van het comité voor preventie en bescherming op het werk of bij gebrek hieraan van de syndicale afvaardiging. In organisaties zonder syndicale vertegenwoordiging moet er overleg geweest zijn met het personeel over de analyse en/of het werkbaarheidsplan. Ook bij de uitrol van acties uit het werkbaarheidsplan zal er met het personeel of syndicale afvaardiging in overleg worden getreden.

5. De middelen van de werkbaarheidscheque worden niet aangewend om te voldoen aan wettelijke verplichtingen. Scans en actieplannen die dienen om het hoofd te bieden aan de gewijzigde omstandigheden t.g.v. corona - waardoor alle organisaties in 2021 op alle vlakken getroffen worden -, vormen een uitzondering op het verbod om de cheque te gebruiken voor wettelijke verplichtingen.

6. Er mag in geen geval dubbelfinanciering gebeuren voor dezelfde prestaties uit andere subsidies. Elke deelnemende organisatie moet bij afrekening het sjabloon 'Verklaring op eer Werkbaarheidscheque' ondertekenen en opladen in de online applicatie. Op die manier wordt verklaard voldaan te hebben aan de inhoudelijke voorwaarden.

Op die manier verklaart de onderneming voldaan te hebben aan de inhoudelijke voorwaarden.

Controle van de activiteiten is steeds mogelijk en gebeurt steekproefsgewijs door de Vlaamse Sociale Inspectie van het Departement Werk & Sociale Economie.

Meer informatie omtrent de oproep kan teruggevonden worden in de oproepfiche 'Subsidieoproep Werkbaarheidscheque'.

SUBSIDIEOPROEP 2: VERHOGING KMO-PORTEFEUILLE

KADER OPROEP

Met deze subsidieoproep stimuleren we KMO's in Vlaanderen om op een laagdrempelige manier rond werkbaar werk aan de slag te gaan.

De verhoging KMO-P, zal tijdelijk, gedurende een periode van 3 jaar, beschikbaar zijn waarbij alle KMO's die aan de criteria voldoen beroep kunnen doen op deze maatregel maar dit tot het plafond van 5.000 EUR per KMO bereikt is of tot de middelen van deze maatregel op jaarbasis uitgeput zijn. De verhoging kan enkel aangewend worden in het jaar waar het plafond bij de KMO-Portefeuille bereikt werd. Met de periode van 3 jaar worden de jaren 2019, 2020 en 2021 bedoeld.

De verhoging KMO-P wordt toegekend op het niveau van een onderneming en niet op het niveau van een vestiging.

Met deze verhoging kunnen KMO's een premie krijgen voor het aankopen van advies of opleiding.

Aan het toekennen van de verhoging KMO-Portefeuille zijn een aantal inhoudelijke voorwaarden verbonden, met name:

- In aanmerking komen als KMO voor steun bij de KMO-Portefeuille.

- Op jaarbasis het plafond van 7.500 EUR bereikt hebben én tevens voldoen aan één of meerdere van onderstaande opties.
Volgende opties zijn mogelijk:
 1. De verhoging KMO-P wordt aangevraagd voor maatregelen of verbeterprojecten in het kader van werkbaar werk. Dit voor een maximum van 5.000 EUR per organisatie.
EN/OF
 2. De verhoging KMO-P wordt aangevraagd voor andere maatregelen buiten werkbaar werk, indien er reeds acties onder de noemer HR ondernomen werden binnen de KMO-Portefeuille. Dit voor een maximum van het equivalent van de acties werkbaar werk die gesteund werden binnen de KMO-Portefeuille.
- Het aankopen van advies of opleiding.
- De middelen van de Verhoging KMO-Portefeuille kunnen niet aangewend worden om te voldoen aan wettelijke verplichtingen.
- De activiteiten die binnen deze oproep mogelijk zijn worden enkel uitgevoerd door erkende dienstverleners van de KMO-Portefeuille.

Controle van de activiteiten is steeds mogelijk en gebeurt steekproefsgewijs door de Vlaamse Sociale Inspectie van het Departement Werk & Sociale Economie.

Met deze subsidieoproep richten we ons tot alle KMO's die in aanmerking komen voor steun bij de KMO-Portefeuille. Concreet betreft het in deze oproep KMO's die op jaarbasis hun plafond bij de KMO-Portefeuille bereikt hebben én die tevens acties in het kader van HR ondernomen hebben of die acties wensen te ondernemen in het kader van werkbaar werk.

In deze oproep kunnen enkel ondernemingen gevestigd in het Vlaams gewest, een aanvraag indienen. Ondernemingen gevestigd in het Brussels gewest zijn dus uitgesloten van deelname. De verhoging wordt toegekend op het niveau van een onderneming en niet op het niveau van een vestiging.

Elke deelnemende organisatie moet bij afrekening het sjabloon 'Verklaring op eer 'Verhoging KMO-P' ondertekenen en opladen in de online applicatie. Op die manier wordt verklaard voldaan te hebben aan de inhoudelijke voorwaarden.

Meer informatie omtrent de oproep kan teruggevonden worden in de oproepfiche 'Subsidieoproep Verhoging KMO-Portefeuille'.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het oproepbudget voor de subsidieoproepen 'Werkbaar werk – Verhoging Kmo-P' en 'Werkbaarheidscheque' samen bedraagt 1.000.000 EUR Vlaamse middelen.

Voor de subsidieoproep 'Werkbaarheidscheque' is een maximale subsidie voorzien van 10.000 EUR per onderneming. De onderneming moet minimaal 40% private cofinanciering voorzien. In samenspraak met de sociale partners zal ook in het jaar 2021 ingezet worden op communicatie rond de cheque.

Voor de subsidieoproep 'Verhoging KMO-P' is een maximale subsidie voorzien van 5.000 EUR op jaarbasis per KMO. Dit indien de organisatie haar plafond van 7.500 EUR bij de KMO-Portefeuille bereikt heeft én reeds acties in het kader van werkbaar werk ondernomen heeft of in het kader

van deze verhoging acties in het kader van werkbaar werk wenst te ondernemen. De organisatie moet een minimale private cofinanciering voorzien. Deze bedraagt 70% voor een kleine onderneming en 80% voor een middelgrote onderneming.

De subsidieperiode in 2021 loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Beide maatregelen zullen geoperationaliseerd worden vanuit het uitgavendecreet BO 2021 via een subsidieoproep. De uitvoering van het actieplan werkbaar werk resulteert dan ook in twee subsidieoproepen 'Werkbaarheidscheque' en de daarmee gepaard gaande 'Verhoging van de KMO-Portefeuille'.

De aanrekening van deze subsidies zal gebeuren, onder voorbehoud van goedkeuring van het uitgavendecreet BO 2021, op het begrotingsartikel JB0-1JDB2IC-WT, basisallocatie JD178 'Werkbaarheidscheques en verhoging KMO-Portefeuille'.

De rechtsbasis voor het aanrekenen en uitbetalen werd voorzien in het uitgavendecreet 2021. Er werd daarbij een decreetbepaling ingeschreven (art. 18 - JB0-1JDB2IC-WT 'uitgaven voor acties in het kader van het actieplan werkbaar werk'), die uitgaven voor acties in het kader van het actieplan werkbaar werk mogelijk maakt via een facultatieve subsidie.

ESR-TOETS

ESR heeft geen impact op de uitvoeringsrekening van de begroting.

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Beide subsidieoproepen zullen worden opengesteld door ESF. De begunstigden zullen hierop kunnen intekenen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de actualisering van de subsidieoproepen Werkbaarheidscheque en de verhoging KMO-P voor 2021;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Werk, te gelasten met de verdere uitvoering van deze beslissing.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- Advies van de Inspectie van Financiën
- Oproepdocument 'Werkbaarheidscheque'
- Oproepdocument 'Verhoging KMO-Portefeuille'
- Actieplan Werkbaar werk